

IES EL BULLIDOR: PROGRAMA D'ORIENTACIÓ. PROJECTE EINA

Yolanda Feligreras Lorite

Professora especialista en psicologia i pedagogia

Clara Mata Sanz

Responsable del Projecte Eina

RESUMEN

Desde hace más de una década, el IES El Bullidor de Rubí se ha caracterizado por conferir una gran importancia a la orientación personal, académica y profesional de sus alumnos/as, así como por intentar proporcionarles la mejor respuesta a sus necesidades educativas.

En esta línea, el instituto cuenta con un Departamento de Orientación y Atención a la Diversidad, desde el que se coordina el **Programa de Orientación** del centro. Como parte de este Programa, el curso pasado se puso en marcha el **Proyecto EINA**, innovador en el municipio, y dirigido a aquellos/as alumnos/as que, por motivos diferentes, se encuentran abocados al fracaso escolar, al absentismo, a los problemas de convivencia en el instituto y, posteriormente, a la precariedad laboral o, en algunos casos, a la marginación.

ABSTRACT

For more than one decade, *IES El Bullidor of Rubí* has been distinguished for conferring great importance to the personal, academic and professional direction of its students, as well as trying to provide the best answer to their educative needs.

In such a way, the institute has a Counselling and Attention to the Diversity Department, from which the **Counselling Program** of the center is coordinated. As a part of this Program, the **EINA Project** (EINA means TOOL) started last year. It is innovator in the municipality, and directed to those students who, for different reasons, are led to school failure, absenteeism, coexistence problems in the high school and, later, to precarious labour or, in some cases, to marginalization.

1. INTRODUCCIÓ

D'acord amb la normativa educativa d'enguany, una de les finalitats de l'Educació Secundària Obligatòria (ESO) és preparar els i les alumnes per a la seva incorporació a estudis posteriors i per a la seva **inserció laboral**, mentre que la finalitat del Batxillerat és proporcionar-los el necessari (formació, coneixements, habilitats) per desenvolupar les seves **funcions socials i laborals** amb responsabilitat i competència, a més de capacitar-los per accedir a la Formació Professional de Grau Superior i als estudis universitaris.

Per tant, d'això es dedueix que guiar els i les alumnes en el **procés** de transició escola-món laboral ha de ser un dels objectius de la tasca que fem als instituts. Aquesta tasca s'englobaria dins del que s'anomena **ORIENTACIÓ** de l'alumnat i de les seves famílies.

Al marge dels canvis normatius (LODE, LOGSE, LOCE), el nostre institut tradicionalment ha donat una gran importància a l'orientació personal, acadèmica i professional dels i de les alumnes. Per això, comptem amb un Departament d'Orientació i un Programa d'Orientació des del **curs 92-93**, quan encara s'impartien el BUP i el COU.

En aquell moment, ja es va detectar la necessitat de donar informació als alumnes i a les seves famílies, no només del sistema educatiu i de les diferents branques i itineraris, sinó també de qüestions com, per exemple, el cost econòmic i relatiu de qualsevol tipus d'estudi, l'exigència de dedicació que comporta, etc. De fet,

en el curs 94-95, en el marc de la col·laboració amb l'IMPES (Institut Municipal de Promoció Econòmica i Social de Rubí) en la elaboració d'una proposta de mapa escolar, l'institut va realitzar un estudi i va concloure que: un petit percentatge d'alumnes fracassava i abandonava els estudis de BUP i COU, un alt percentatge d'alumnes presentava dificultats diverses per poder tirar endavant i, dels alumnes que acabaven COU, un alt percentatge no podia accedir a la carrera que volia per manca de nota.

Amb la pràctica, es va anar comprovant la necessitat d'una orientació progressiva i personalitzada i es van anar introduint instruments propis per treballar la concordança entre perfil de personalitat, interessos professionals, opció d'estudis superiors, etc. Tot això sempre emmarcat dintre del PAT (Pla d'Acció Tutorial) de l'institut, mitjançant les tutories, l'EATP d'orientació, les reunions de pares i mares, les entrevistes personals, la col·laboració d'alumnes universitaris en pràctiques, etc.

2. L'ACTUAL PROGRAMA D'ORIENTACIÓ DE L'INSTITUT

En aquests moments, 12 anys després, continuem amb aquesta tasca. Ara, com llavors, sabem que continua havent-hi un percentatge d'alumnes que fracassa en els estudis, ja sigui a l'ESO o al Batxillerat, i que, en complir els 16 anys, els **abandona**. Una de les nostres obsessions ha estat sempre evitar que aquests alumnes s'incorporin al món laboral sense cap formació específic

ca prèvia, ja que, excepte unes poques excepcions, pensem que s'estaran abocant a l'explotació i la precarietat laboral. Per això, pensem que és fonamental, des dels instituts i amb la col·laboració de tota la comunitat educativa:

1r: prevenir i tractar de manera eficaç **el fracàs escolar**;

2n: prevenir i tractar de manera eficaç **l'absentisme escolar**;

3r: facilitar **la transició escola-món laboral** dels nostres alumnes, oferint-los possibilitats de formació prelaboral des de l'institut.

Precisament per treballar aquests tres aspectes, el curs passat vàrem posar en marxa a l'institut el **Projecte Eina**, del qual després se'n parlarà. Aquest Projecte s'emmarca dins del **Programa d'Orientació** de l'institut.

També per aprofundir en aquests tres aspectes, la directora participarà aquest curs en el Programa Arion, realitzant una visita d'estudis a Finlàndia.

Des del curs **2001-02**, comptem a l'institut amb un **Departament d'Orientació i Atenció a la Diversitat**, creat en el marc del nostre Reglament de Règim Intern i integrat pel mestre de pedagogia terapèutica, la responsable del projecte Eina (abans UAC), el professional de l'EAP, la professional d'Educació Compensatòria i la psicopedagoga, la qual coordina el **Programa d'Orientació** del centre. L'orientació, però, cal entendre-la com a una *responsabilitat de tot el professorat* i, per tant, com a una feina d'equip. També cal entendre-la, com s'ha dit abans, com un *procés*, que comença quan l'alumne/a entra a l'institut, normalment a 1r d'ESO, i acaba quan en surt. Destaquem, però, tres moments clau en aquest procés, referits a la transició escola-món laboral:

1. L'orientació dels alumnes de 4t d'ESO en acabar l'etapa, inclosos els alumnes del Projecte Eina.

2. L'orientació dels alumnes de 2n de Batxillerat en acabar l'etapa.

3. L'orientació dels alumnes majors de 16 anys que abandonen els estudis en qualsevol dels cursos i en qualsevol moment del curs.

2.1. Orientació de l'alumnat de 4t d'ESO

2.1.1. Tots els i les alumnes de 4t d'ESO cursen el **crèdit ORIENTACIÓ ACADÈMICO-PROFESSIONAL** d'1 hora setmanal durant tot el curs, impartit per la psicopedagoga del centre. Els i les alumnes treballen amb un dossier elaborat pel centre i actualitzat anualment per la professora, en el qual es recullen els següents temes:

- Autoconeixement: història acadèmica, perfil de personalitat, interessos i habilitats professionals, valors professionals, aficions i situació familiar respecte dels estudis.

- El sistema educatiu: estructura, vies d'accés, Formació Professional, Batxillerat, Programes de Garantia Social i altres ofertes formatives.

- El món laboral: població activa, doble jornada, sectors d'activitat, atur, autoocupació.

- Canals de recerca de feina: agències de col·locació, administració pública, nous mitjans, anuncis de premsa, altres.

- Selecció de personal: currículum, carta de presentació, proves de selecció, entrevista de selecció.

- Incorporació al món laboral: contracte laboral, nòmina, regulació legal, riscos laborals.

Cal assenyalar que en aquest crèdit és habitual l'ús d'internet per cercar informació i de mitjans audiovisuals, per exemple un

vídeo sobre com preparar una entrevista de feina o un altre que denuncia les altes xifres d'accidents laborals a Catalunya. Així mateix, quan és possible, es visita el Bus de les Professions i sempre es recomana la visita al Saló de l'Ensenyament amb pares i mares. S'intenta oferir xerrades als alumnes per part de professionals, per exemple, sobre el tema de l'autoocupació.

2.1.2. L'orientació és el tema fonamental de la **reunió amb mares i pares** dels alumnes de 4t d'ESO a l'inici de curs. De fet, un any abans, en la reunió de 3r d'ESO, ja es comença a tractar aquest tema amb les famílies, però d'una forma més general. Generalment els proporcionem informació per escrit sobre el sistema educatiu actual, les diferents vies d'accés, els estudis reglats i no reglats... fent incidència, sobretot, en els Cicles Formatius, perquè considerem que encara avui són una opció infravalorada per les famílies. Més entrat el curs, si s'escau, també organitzem alguna reunió informativa específica sobre Cicles Formatius amb les famílies.

2.1.3. Les **entrevistes personals** entre tutor/a i família/alumne al llarg del curs són, evidentment, moments clau per tractar el tema de l'orientació de l'alumne.

2.1.4. En les **reunions d'equip docent** de 4t d'ESO, es va tractant l'orientació de cada alumne en diferents moments del curs (preavaluacions, avaluacions...).

2.1.5. Cap al mes d'abril, es fan tres actuacions per a un coneixement més concret dels principals itineraris a l'abast en acabar 4t d'ESO:

a) El coordinador pedagògic o el coordinador de Batxillerat, dins del crèdit d'orientació, **aclareix tots aquells dubtes** que els alumnes puguin tenir sobre el **Batxillerat**, les diferents modalitats, el currículum comú, el currículum diversificat, etc. Si s'escau, s'organitza una visita a l'IES La Serreta amb els alumnes interessats en el **Batxillerat Artístic**.

b) Se sol fer una **visita** a l'IES J.V. Foix amb l'alumnat interessat en els **Cicles Formatius** que s'imparteixen allà.

c) Les persones responsables del **PTT (Pla de Transició al Treball)** de la ciutat, **el presenten a l'alumnat** (el primer curs d'implementació del PTT, aquesta actuació s'ha fet a principi de curs amb l'alumnat interessat, però s'ha considerat més profitós fer-la a final de curs i amb tot l'alumnat).

2.1.6. Poc després o paral·lelament, **la família i l'alumne/a** són convocats a una **reunió** amb el tutor/a, la psicopedagoga i/o la coordinadora de cicle. En aquesta reunió s'intenta concretar la preinscripció que faran els alumnes, sigui a Cicles Formatius de Grau Mitjà o a Batxillerat, o bé la possibilitat de repetir curs. En cas de dubte sobre la possibilitat de graduar o no, recomanem sempre que l'alumne/a es preinscriuï a un Cicle Formatiu. És la forma de reservar plaça.

2.1.7. El **crèdit de síntesi** de 4t d'ESO se centra precisament en l'orientació acadèmica i professional de l'alumnat. S'anomena **EM PREPARO PER TREBALLAR**, i els i les alumnes hi treballen, en equip, els següents aspectes:

- Itinerari/s acadèmic/s (fent ús del SINERA) / Drets dels treballadors/es (xerrada sindicalista) / Visita a OTG, Servei Català de Col·locació, ETTs, IMPES / Entrevistes a professionals (a través de l'Ajuntament) / Anàlisi d'anuncis de feina en premsa /

Activitats sobre retribució salarial / Anàlisi de nòmines / Elaboració del seu currículum en diferents idiomes / Anàlisi de contractes laborals.

2.1.8. A final de curs, juntament amb les qualificacions obtingudes, l'alumnat de 4t rep per escrit el **Consell Orientador** acordat per l'equip docent. Aquest consell *orienta* l'alumne/a sempre cap a una opció formativa, ja sigui una de les modalitats del Batxillerat, un Cicle Formatiu de Grau Mitjà, la repetició de curs, un Programa de Garantia Social i/o altres tipus d'estudis.

2.2. Orientació de l'alumnat de 2n de Batxillerat

2.2.1. L'orientació és el tema fonamental de la **reunió amb mares i pares** dels alumnes de 2n de Batxillerat cap al mes de febrer. Proporcionem informació per escrit a les famílies sobre els estudis superiors, les diferents vies d'accés, sortides, proves d'accés a la universitat (PAAU), etc., fent incidència, sobretot, en els Cicles Formatius de Grau Superior (CFGS) perquè, com en el cas de 4t, considerem que encara avui són una opció infravalorada per les famílies.

2.2.2. L'orientació de l'alumnat de 2n de Batxillerat es vehicula fonamentalment a través la **tutoria**. Els i les alumnes compten, al dossier de tutoria, amb activitats específiques que treballen guiats pel tutor/a i el coordinador de Batxillerat :

a) També cap al febrer, es comença la **presa de consciència de l'alumnat**: cada alumne/a ha d'analitzar les qualificacions del seu expedient acadèmic fins al moment, extreure una mitjana estimada i realitzar una previsió de la qualificació que obtindria en les proves d'accés a la universitat.

b) Els i les alumnes contesten el **Qüestionari d'Orientació Professional**, publicat pel Departament d'Ensenyament, el qual valora conjuntament les aptituds i els interessos professionals de l'alumne/a.

c) Amb aquestes dades, s'estableix el **perfil o perfils sociolaborals** de l'alumne/a, que determinen l'**àmbit formatiu** dins del qual realitzen la tria dels estudis posteriors.

d) Es realitza, llavors, el **contrast amb l'oferta existent d'estudis superiors**, primer en relació als CFGS i després en relació als estudis universitaris. Es fa ús d'internet bàsicament, però també d'altres instruments com publicacions.

e) L'alumne/a realitza una **priorització, tant de CFGS com d'estudis universitaris**, i la posterior **preinscripció**. Aquesta elecció es fa amb l'ajut i l'assessorament del tutor/a i la participació de la família.

Recomanem a tot l'alumnat de 2n de Batxillerat que realitzi la preinscripció a CFGS per reservar plaça, com en el cas de 4t, i també recomanem a tot l'alumnat que aprova el Batxillerat que realitzi les PAAU, malgrat que no tingui pensat anar a la universitat de moment.

2.2.3. Els i les alumnes de 2n de Batxillerat participen en les **Jornades de Portes Obertes universitàries**, on reben informació directa de les titulacions que els interessin.

2.2.4. Com ja s'ha dit, abans de les preinscripcions, el tutor/a i/o el coordinador de Batxillerat convoquen una **reunió amb cada família i alumne/a** per acabar de concretar-les i/o proposar la repetició de curs i/o altres opcions formatives, com CFGM o cursos de Formació Ocupacional.

2.2.5. Com en el cas de 4t, tant en les **entrevistes tutor/a-família/alumne** com en les **reunions d'equip docent de 2n de Batxillerat**, es va tractant l'orientació de cada alumne en diferents moments del curs (preavaluacions, avaluacions...).

2.3. Orientació de l'alumnat major de 16 anys que abandona els estudis

Quan un alumne/a, sempre major de 16 anys, i la seva família, expressen el desig de deixar l'institut sense que l'alumne hagi obtingut el Graduat en Educació Secundària Obligatoria o el títol de Batxiller, l'orientació encara es fa més imprescindible. En aquests casos, l'institut s'encarrega d'adreçar les famílies cap a l'oferta més ben adaptada a les necessitats de l'alumne/a, ja sigui dintre o fora del municipi i, en molts casos, a través de l'IMPES.

Les possibilitats solen ser:

- Programes de Garantia Social, entre ells el Pla de Transició al Treball (PTT) de la ciutat
- Escola Taller o Casa d'Oficis
- Cursos de Formació Ocupacional
- Programa preparatori de la prova d'accés a CFGM (Escola d'Adults)
- Programa preparatori per obtenir el Graduat en ESO (Escola d'Adults)
- ESO i Batxillerat a distància
- Batxillerat nocturn (IES Duc de Montblanc)
- ...

En aquest sentit, fa més d'una dècada que, des del nostre centre, es va detectar la **necessitat d'ampliar i diversificar l'oferta formativa del municipi per als alumnes que deixaven l'institut**. Enguany, malgrat s'ha millorat, aquesta necessitat persisteix i requereix d'un treball conjunt (Generalitat, Ajuntament, Instituts...) per dotar la ciutat, fonamentalment, de més Cicles Formatius, més Cursos de Formació Ocupacional, Programes de Garantia Social... sempre atenent a les demandes del món laboral i als perfils de l'alumnat.

En aquesta línia s'està treballant.

3. PROJECTE EINA

(Educació Integradora amb Nous Aprenentatges)

És evident que el marc general del nostre Programa d'Orientació està pensat i dirigit a tot el nostre alumnat, i aquest és precisament el motiu que ens va portar a dissenyar el Projecte EINA, ja que ens vam adonar que hi havia un petit col·lectiu d'alumnes amb els qui, malgrat totes les actuacions abans esmentades, no aconseguíem l'objectiu pretès: captar-los i orientar-los degudament.

3.1. Què és el Projecte EINA i a qui va dirigit?

A grans trets podríem dir que aquest projecte està pensat com una EINA d'ajut per aquells alumnes de 3r i 4t d'ESO (14-16 anys) que, per motius ben diferents, es troben abocats al fracàs escolar, a l'absentisme, als problemes de convivència a l'institut i posteriorment a la precarietat laboral o, en alguns casos, a la marginació i a la delinqüència. El que pretenem és posar-los a l'abast un programa alternatiu de formació que faciliti la seva reinserció en el món educatiu, augmentant la seva autoestima, i que en un futur es pugui facilitar la seva incorporació a la vida activa o bé possibilitar la continuïtat en algun tipus de formació professional.

Un dels objectius d'aquest projecte és l'orientació d'aquest col·lectiu d'alumnes, però aquesta orientació no és possible sense una prevenció adequada que faciliti reconduir les seves actituds. És per això que vam creure necessari treballar en aquest aspecte a partir de 3r d'ESO, ja que les conductes negatives, el rebuig al món educatiu i l'absentisme es converteixen en quelcom progressiu si no es combaten a temps.

3.2. Com vam anar configurant el projecte?

El projecte és una ampliació i millora de la UAC (Unitat d'Adaptació Curricular) que al nostre institut va començar a funcionar el curs 2000-2001. El grup de professores que la vam iniciar vam treballar dur adaptant els continguts de les assignatures que impartíem al nivell dels alumnes. Tot i la manca de recursos materials, fèiem alguns tallers per combinar la teoria amb la pràctica i oferir als alumnes tasques que els poguessin engrescar intentant motivar-los, però ens vam adonar que, malgrat els nostres esforços, i encara que vam aconseguir alguna millora, els resultats no eren ni de bon tros els desitjats. Per a molts dels alumnes el fet de pertànyer a la UAC representava quelcom negatiu i també en feien aquesta lectura la resta d'alumnes de l'institut, era com portar l'etiqueta d'"alumne no vàlid".

L'evidència dels fets, el contacte amb aquests alumnes dia a dia i les xerrades amb ells ens van portar a plantejar-nos un canvi el més radical possible, tant pel que fa a la programació com a la metodologia i a l'organització general. Esperar a fer els 16 anys i anar a treballar era l'únic que els interessava. Tot i saber que aquests alumnes no són ni de bon tros conscients del que representa treballar ni estan preparats per fer-ho, vam creure que crear unes situacions d'ensenyament/aprenentatge molt vinculades al món laboral podia ser l'únic fil conductor per aconseguir motivar-los.

Per començar era important canviar la visió negativa de pertànyer a aquest grup per una de positiva, ja que era l'única forma de recuperar la seva autoestima. Això va influir en desestimar el nom UAC, que tenia massa connotacions negatives, i partir de zero per donar al nou projecte un caire quasi de privilegi.

Vam començar la recerca d'informació a diverses poblacions on ens vam assabentar que s'havien experimentat projectes similars al que nosaltres ens plantejàvem. Amb tot això vam anar configurant el nostre projecte que vam poder iniciar gràcies a la donació de la Fundació Alcoa per poder muntar la nostra Aula-Taller, fet que va significar un impuls molt important, i a les subvencions de l'Ajuntament i del Departament d'Ensenyament, així com a la col·laboració de l'IMPES i, sobretot, a l'entusiasme de moltes persones que van creure en el nostre projecte.

3.3. En què consisteix el nostre projecte?

El projecte es basa en dos pilars importants:

- **Aula-taller pròpia**, amb l'equipament i recursos necessaris per treballar de manera adequada
- **Educació Compartida** amb institucions del municipi com l'IMPES (Institut Municipal de Promoció Econòmica i Social), l'Escola d'Art, gremis empresarials, empreses privades...

L'**Aula taller** és l'aula ordinària on els alumnes cursen les assignatures que donen cobertura a les competències bàsiques. Aquestes assignatures les treballem acadèmicament a partir dels dossiers elaborats pel professorat del Departament d'Orientació i Atenció a la Diversitat, adaptant continguts al nivell dels alumnes. També, però, les treballem fent projectes que puguin integrar les diferents àrees, utilitzant els recursos dels diferents tallers que hem muntat.

Els tallers poden variar segons els interessos i/o necessitats de l'alumnat. Al llarg del curs passat i aquest curs els que s'han treballat preferentment han estat els següents:

Taller de bricolatge i fusteria / Taller de cuina / Taller de costura / Taller d'electricitat / Taller d'informàtica / Taller de plàstica / Taller de marqueteria.

Pel que fa a l'**Educació Compartida**, el projecte pretén una relació estreta amb les institucions i empreses del municipi, relació que ens permeti aprofitar al màxim els recursos de què es disposa per oferir a aquests nois i noies la possibilitat de prendre contacte amb el món laboral.

Les actuacions que plantejgem són:

- Un curs prelaboral als tallers de l'IMPES, de curta durada però suficient per donar als i a les alumnes la possibilitat de tenir unes nocions generals d'un ofici i, sobretot, d'adquirir una sèrie d'hàbits de comportament i responsabilitat, així com descobrir que molts dels aprenentatges acadèmics que rebutgen són necessaris al món laboral. En cap cas el curs ha d'equiparar-se a un dels cursos ocupacionals per a majors de 16 anys, ja que aquests nois i noies tot just estan adquirint unes eines que els ajudin a descobrir les seves capacitats i tenir més elements per escollir el seu futur. També el fet de familiaritzar-se amb l'IMPES, amb el personal que hi treballa i conèixer el que els pot oferir els pot ajudar en una futura orientació.

- També creiem molt interessant el **Tastet d'Oficis**, una experiència que s'està duent a terme a altres poblacions i que permet tenir un contacte directe i real amb diferents oficis. A grans trets consisteix en visitar empreses dedicades a diverses branques laborals i en alguns casos integrar-se a un grup de treball al llarg d'unes sessions amb l'acompanyament d'un treballador de l'empresa.

- Un altre dels aspectes importants són les **pràctiques a empreses**. Es tractaria d'oferir un ventall d'oficis (mecànic, perruqueria, comerç, etc.) on el noi/noia anés a fer unes pràctiques laborals unes hores a la setmana per familiaritzar-se amb el món laboral i fent unes petites tasques d'aprenentatge, allò que abans se'n deia l'aprenent. Creiem que en aquest espai poden adquirir, no solament l'experiència d'un ofici, sinó també que el fet que el noi/noia participi en el món dels adults pot significar un pas endavant en la seva maduresa com a persona.

3.4. Què s'està portant a terme actualment?

Al llarg del curs passat es va poder posar en marxa l'**Aula-Taller EINA**. El fet d'ocupar un espai més ampli i més adient dins l'institut i la possibilitat de poder-lo equipar de manera adequada ens va permetre dignificar l'Aula i fer-la més atractiva per als i les alumnes, tant als que pertanyen al grup en qüestió com a la resta dels nois i noies de l'institut.

Aquest curs s'ha consolidat el seu funcionament, s'hi treballen les assignatures amb currículums adaptats i s'hi fan els tallers abans mencionats.

L'apartat de l'**Educació Compartida** està sent el més difícil de tirar endavant. El principal problema és coordinar les diferents administracions, institucions i regidories ja que, malgrat la seva predisposició favorable i el seu recolzament, hi ha aspectes tant de caire legal com administratiu i organitzatiu que cal solucionar i que requereixen del seu temps.

Tot i això, anem fent avenços importants. A més d'assistir a l'Escola d'Art, al llarg del curs passat i d'aquest curs, estem realitzant l'experiència de participar a l'IMPES en un curs prelaboral de soldadura.

La valoració global que fan fins ara totes les parts (alumnes, famílies, professors/es, monitors/es especialitzats/des, Ajuntament, Departament d'Ensenyament) és positiva, tot i que encara cal polir molts aspectes.

Cal dir que els nostres alumnes han passat de viure el fet de formar part d'un grup *diferent* com a quelcom negatiu a sentir-se orgullosos de tenir el privilegi de pertànyer al Grup EINA.

Correspondència amb les autores: Yolanda Feligreras Lorite, Professora especialista en Psicologia i Pedagogia, IES El Bullidor. E-mail: yfeligre@pie.xtec.es. Clara Mata Sanz, Professora responsable del Projecte Eina, IES El Bullidor. IES El Bullidor, c. Terrassa 61, 08191 RUBÍ (Barcelona). E-mail: a8043668@centres.xtec.es.